

□ □

Na gran tradiziun ti sport dla lüsa

□ □

□ □

Les prümes gares dl païsc

Le sport che á la maiú tradiziun a La Val é zënz'ater l'sport dla lüsa. Sciöche an vëiga da chëstes fotografies di agn 1920 - 1930 gnél bele laôta fat gares dla lüsa a La Val. Les gares gnê laôta fates dala Forcela da Cians fina jö Pidrô, val' iade gnél pié ía da Cians. Les gares gnê organisades da uniuns dl païsc (ciantadus, uniun dl teater y d'atres) por trá íte val' scioldi. I parte-zi-panc' paiâ íte 2 o 3 lires che jê a bëgn dl'uniun che organisâ. Le fin prin-zipal n'ê insciönia chël da se mosuré un cun l'ater y da odëi chël che ê le miú, ince sce le dava-gné na gara ê pa bëgn ince laôta na sode-sfa-ziun che ti fajô gola a düc'. I mius ne ciafâ nia medaies o copes mo ai gnê premiá cun gherlandes, liagnes, turtes o val' boza d'ega de vita. Les gherlandes gnê metüdes söl ciapel o incér le col ía. Les ères n'ê laôta nia massa bëgn-odü-des a na gara. La pratica de n sport gnê odü por n'ëra val de fetter, val che n'aldî nia da gní fat. Mo al ê ince gaujes pratiches: na braia ne podôres nia se vistí y cun la gunela ne jêra mefo nia massa bun da jí cun la lüsa.

Ti agn 60 gnél vigni ann fat na gara dl

païsc da Forcela da Cians fina jö Pidrô.

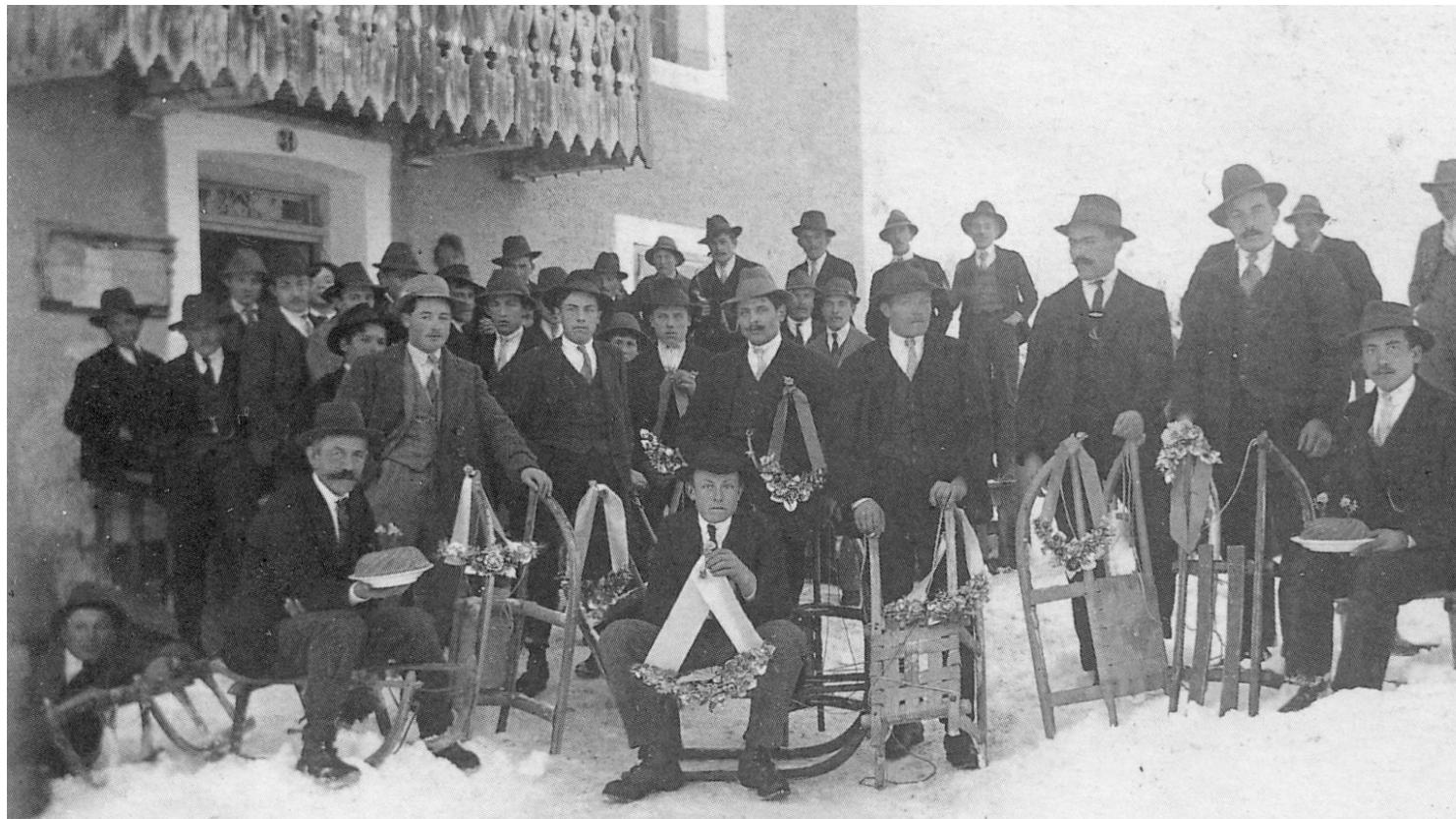
I concorënc' de na gara dla lüsa dan la ostaria da Pidrô dan da 60 agn. Sentá a man ciampa él Sepl d'J

Na skuterach i siedząc na siodłach, zimą 1910 r. w gospodarstwie rodziny "pojazdów" Józefa Laota, inc.

I mius ciafâ na gherlanda o na turté. Da man ciampa: Vigile Miribung, Pire Tolpeit, Clemente Moling, To

Na gara dla lüsa tl ann 1930 (dan la ostaría Pider). Impé a man ciampa cun la gherlanda taca-da sön lüs

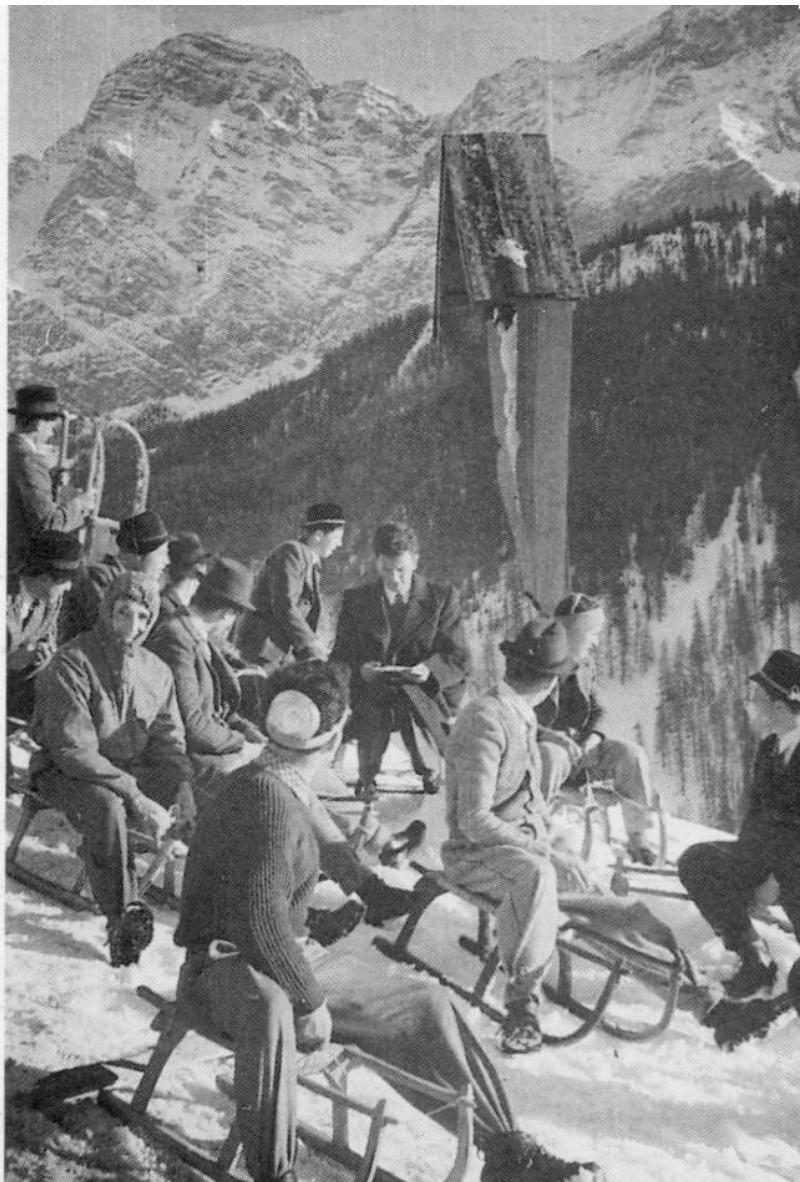
Dô na gara dla lüsa a Pidrô - sentá da man ciampa: Giuvani de Tolpêi (Enangelista), Sepl d'Jan-Iaco, Vi-

Düc' adüm al travert ia dô la ostaría da Pidrô. Giuvani dl Rich, cun les mans te gofa dl mantel, che ê laô

Gara dles lüses a Cians (agn 60) - da man ciampa: Guido y Carlo Tavella, Otto y Giuvani Rubatscher y

Chilò dessot: I concorënc' an stadi sosta i gressi da Gressoney le 1950 jull
Gares zonales y nazionales

La prüma "maiú" gara é gnüda fata ti ann 1966 dô le trú vedl dla Furnela jö. Ara se tratâ de na gara nazionala y por ti la fá n pü' plü ria ai concorënc' êl gnü chirí fòra chësc trú dér èrt. Cun chësta gran pen-dën-za ê la pista sambëgn ince dér prigorosa y inscio êl ince stè n valgûgn concorënc' che s'â fat mè. Dedô ne n'él mai plü gnü fat ga-res dô chësc trú jö, mo an les fajô sôl trú Col - Plans. Da sëgn inant gnêl vigni invern or---ganisé a La Val na gara importante (na-zio-nala o zonala o "de cualifica", sciöche an ti dijô ales gares plü importantes). La pista Col - Plans ê famoja por le pa-reï de dlacia che gnê fat jö da Rü de Fless (ola-che al é sëgn le

punt). Te chësta ôta gnêl fat sö na sort de mûr sciöche al é söles pistes artifiziales, y i garejadus podô la la-scè jí cun düt le sbunf íte tla ôta. L'ega por fá chësc mûr de dlacia y por arjigné la pista gnê condüta da Plans fòra cun na Jeep y n zoghe. Vignun pò se ponsé cî bríes che chëstes ê. Gonot gnêl laurè fina dô mesa-nöt fòra te n dér frëit y magari êsun ciàmò düt moi.

Chilò vëigon le mûr de dlacia jö da Rü de Fless söla pista Col - Plans (Tone Alton y Giuvani Rives sön li)

Tl ann 1976 (ai 18 de janá) él gnü fat na gara nazionala söla pista Armentara - For-nacia. Chësta pista â na lunghëza de 1800 m y n deslivel de 220 m. Le start gnê fat sö dan chi crëps, sura la Cialciara y le travert ê jö en Fornacia. Chësta gara é gnüda dava-gnada da Robert Tavella. Tla medema sajun, dô les festes da Nadè, él ince gnü fat na gara zonala di mituns söla pista da Plan dala Luvara fina fòra en Plans. Ince pro chëstes maius gares messâ dütés les tlassifiches gní fates a man, y gonot rovan a fá la premiaziun impormò söla sëra. Dúc' i

concorënc' messâ aspetè fina la premia-ziun, deache impormò dailò ciafâi zoruch la cherta FISI, che vignun messâ dè jó dan la gara por podëi té pert ala competiziun.